

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudkyň JUDr. Dalily Marečkové a Mgr. Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **V. K.**, bytem, zastoupená JUDr. Berdi Tomáškem, advokátem se sídlem Politických vězňů 27, 280 00 Kolín IV, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 13. 7. 2009, čj., a o žalobě proti rozhodnutí ze dne 28. 7. 2009, čj.,

t a k t o :

- I. Věci vedené u Krajského soudu v Praze pod spisovými značkami 44 Ca 93/2009 a 44 Ca 105/2009 se spojují ke společnému projednání a nadále budou vedeny pod spisovou značkou 44 Ca 93/2009.**
- II. Žaloby se zamítají.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- IV. Zástupci žalobkyně JUDr. Berdi Tomáškoví, advokátovi se sídlem Politických vězňů 27, 280 00 Kolín IV, se přiznává odměna za poskytnutou právní službu ve výši 9 600 Kč,- která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím žalované ze dne 13. 7. 2009, čj. (dále jen „rozhodnutí I“), byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že žádost byla podána až po uplynutí lhůty stavené zákonem do 31. 12. 2002. Tato lhůta je přitom lhůtou prekluzivní, takže jejím

uplynutím právo na poskytnutí peněžní částky zaniklo, a proto bylo nadbytečné zkoumat další podmínky pro vznik nároku.

Rozhodnutím ze dne 28. 7. 2009, čj., (dále jen „rozhodnutí II“), žalovaná zamítla žádost žalobkyně o poskytnutí přípatku k důchodu podle § 2 odst. 4 zákona č. 357/2005 Sb., ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že nárok na příplatek podle uvedeného zákona nevznikl, neboť žalobkyně neprokázala, že její otec jako účastník boje za osvobození během II. světové války padl, byl popraven nebo zemřel ve vyšetřovací vazbě, vězení, koncentračním nebo internačním táboře, a nebo byl násilně usmrcen v souvislosti se zatýkáním. Bylo totiž zjištěno, že otec žalobkyně zemřel až dne 9. 11. 1973.

Obě tato rozhodnutí žalobkyně napadla žalobami. Proti rozhodnutí I. namítla, že žalovaná o její žádosti rozhodla podle jiného právního předpisu, než podle kterého ji uplatnila. Žádala o poskytnutí příplatku k důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb., nikoli o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. Rozhodnutí I i rozhodnutí II pak žalobkyně vytýkala, že i když otec nepadl, ani nezemřel podle podmínek dle ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 357/2005 Sb., je třeba vzít do úvahy, že zemřel na následky úrazu, jež utrpěl jako účastník odboje za II. světové války. Působil totiž u dělostřeleckého pluku, kde dostával těžké rány do hlavy. Dle vyšetření lékařů utrpěl otřes mozku, který se rozvinul v těžkou schizofrenii (měl utkvělou představu, že je stále na frontě). Nakonec po letech těžkého utrpení zemřel na psychiatrickém oddělení na následky boje proti fašismu, což je ve výsledku totéž jako kdyby padl, byl popraven nebo zemřel ve vyšetřovací vazbě, vězení, koncentračním nebo internačním táboře apod.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě proti rozhodnutí I. uvedla, že žalobkyně uplatnila žádost o poskytnutí finančního odškodnění za účast jejího otce na národním boji za osvobození, kterou doložila osvědčením vydaným dle zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození. Tato žádost však byla podána pozdě, a proto nárok zanikl a žalované nezbylo než vydat žalobou napadené rozhodnutí.

Ve vyjádření k žalobě proti rozhodnutí II žalovaná uvedla, že otec žalobkyně zemřel dne 9. 11. 1973 a tedy k jeho úmrtí zjevně nedošlo při národním boji za osvobození. Navíc i z data narození žalobkyně (dne 5. 12. 1950) je zřejmé, že ani ona není osobou uvedenou v § 1 odst. 3 zákona č. 357/2005 Sb. Žádné ustanovení zákona pak neumožňuje přihlídnout k individuálním aspektům případu.

Jelikož jde o věci týčž účastníků řízení se stejnou skutkovou problematikou (podkladem pro obě žalobami napadená rozhodnutí byla jedna žádost žalobkyně) a v žalobách jsou víceméně uplatňovány i stejné důvody, krajský soud v souladu s ustanovením § 39 odst. 1 s. ř. s. spojil tyto žaloby ke společnému projednání.

Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné.

Ze správního spisu vyplynulo, že dne 25. 5. 2009 bylo žalované doručeno podání žalobkyně označené jako „žádost o finanční odškodnění“. Z jeho obsahu plyne, že otec žalobkyně, který již nežije, se za II. světové války účastnil národního boje za osvobození. K tomu žalobkyně doložila osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb. a požádala „o další případné kroky, aby jste mi mohli poskytnout finanční odškodnění“.

Krajský soud se nejprve zabýval otázkou, zda žalovaná pochybila, jestliže žádost žalobkyně ze dne 19. 5. 2009, doručenou žalované dne 25. 5. 2009, posuzovala také podle zákona č. 261/2001 Sb. Tento zákon se dle jeho § 1 odst. 1 vztahuje mj. na občany České republiky, kteří splňují podmínky uvedené v § 1 odst. 1 bodě 1 písm. c) až f), bodě 2 a odst. 2 zákona č. 255/1946 Sb. a bylo jim o tom vydáno podle § 8 citovaného zákona osvědčení nebo kteří mají doklad, který toto osvědčení nahrazuje (tzv. účastníci národního boje za osvobození). Za určitých podmínek se pak tento zákon vztahuje i na děti účastníků národního boje za osvobození (ustanovení § 1 odst. 2 citovaného zákona).

Jelikož otcí žalobkyně bylo vydáno osvědčení podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., dle kterého byl ve smyslu § 1 odst. 1 písm. d) tohoto zákona účastníkem národního boje za osvobození, a jelikož žádost žalobkyně byla formulována obecně (bez odkazu na některý právní předpis), žalovaná nepochybila, pokud ji hodnotila i pohledem zákona č. 261/2001 Sb. a v tomto smyslu o ní rozhodla (rozhodnutí I).

I po věcné stránce je pak rozhodnutí I správné. V ustanovení § 3 odst. 2 zákon č. 261/2001 Sb. se stanoví, že nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky dle tohoto zákona je nutné uplatnit písemnou žádostí u orgánu příslušného k vydání rozhodnutí nejpozději do 31. prosince 2002, jinak nárok zaniká. Jelikož žalobkyně svoji žádost podala až 25. 5. 2009, podala ji po stanovené lhůtě, což má za následek, že případný nárok již zanikl. Za těchto okolností již bylo skutečně nadbytečné zkoumat další podmínky pro přiznání jednorázové peněžní částky (zejm. podmínky § 1 odst. 2 zákona č. 261/2001 Sb.).

Pokud jde o rozhodnutí II, i to je správné. Podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 357/2005 Sb. se část I. hlava I. tohoto zákona vztahuje i na občany České republiky, jejichž rodič splňoval podmínky uvedené v § 1 odst. 1 nebo 2 zákona č. 255/1946 Sb., a bylo vydáno podle § 8 tohoto zákona osvědčení, jestliže tento rodič padl, byl popraven nebo zemřel ve vyšetřovací vazbě, vězení, koncentračním táboře nebo internačním táboře anebo byl násilně usmrcen v souvislosti se zatýkáním, jestliže občan ke dni úmrtí rodiče nedosáhl věku 18 let (dále jen „sirotek“), a pobírají důchod z českého důchodového pojištění. Z tohoto ustanovení jednak plyne, že podmínky, za nichž rodič musel zemřít, jsou taxativní a nelze je výkladem jakkoli rozšiřovat. Jde přitom o situace, kdy tento rodič padl, byl popraven nebo zemřel ve vyšetřovací vazbě, vězení, koncentračním táboře nebo internačním táboře anebo byl násilně usmrcen v souvislosti se zatýkáním. Na otce žalobkyně přitom ani jedna ze situací vyjmenovaných zákonem nedopadá. Tím samozřejmě není zpochybněna jeho účast na národním boji za osvobození jako taková.

Krom toho postavení sirotka ve smyslu tohoto zákona může získat jen takové dítě, které žilo v době smrti svého rodiče, resp. ke dni úmrtí rodiče nedosáhlo věku 18 let. Tedy ani tuto podmínku, by žalobkyně, která se narodila až v prosinci roku 1950, nesplnila.

Z těchto důvodů proto krajský soud obě žaloby zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovaný, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Odměna zástupce, advokáta, který byl žalobkyni ustanoven k její žádosti usnesením ze dne, byla stanovena na 9600 Kč, a to za čtyři úkony právní služby po 2100 Kč [porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby ve věci žaloby proto rozhodnutí I a rozhodnutí II, písemné podání opět v obou věcech– § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 4 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Uvedená částka bude zástupci žalobkyně vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu (§ 102 a následující s. ř. s.). Kasační stížnost se podává dvojmo u Krajského soudu v Praze ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Stěžovatel musí být zastoupen advokátem. Jiné opravné prostředky nejsou přípustné.

V Praze dne 3. září 2010

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu

Rozsudek byl vyhlášen dne 3. 9. 2010 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 2, § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost vyhotovení:

Kouřimová Božena